Viro

Sellel lehel antakse ülevaade Eesti äriregistrist ning mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist.

Millist teavet Eesti äriregister ning mittetulundusühingute ja sihtasutuste register pakuvad?

Äriregistrit ning mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrit peab maakohtu registriosakond. Registreid peetakse kohtu juures selleks, et tagada registripidaja sõltumatu seisund ja juriidiline asjatundlikkus. Tegemist on tugeva õigusjõuga registritega, mille eesmärk on tagada õiguskindlus. Registrikanne kehtib kolmanda isiku suhtes õigena, välja arvatud, kui kolmas isik teadis või pidi teadma, et kanne ei ole õige. Kannet ei loeta kehtivaks tehingute suhtes, mis tehakse 15 päeva jooksul pärast kande tegemist, kui kolmas isik tõendab, et ta kande sisu ei teadnud ega pidanudki teadma. Nii saab heauskne kolmas isik kartmatult tugineda registrikannetele, näiteks eeldades lepingu sõlmimisel, et juhatuse liikmena registrisse kantud isikul on ühingu nimel allkirjaõigus. Mõned õiguslikud asjaolud kehtivad ainult juhul, kui need on kantud registrisse: näiteks võib põhikirjas või juhatuse liikmega sõlmitud lepingus piirata juhatuse liikme allkirjaõigust, aga kolmandate isikute suhtes kehtivad vaid registrisse kantud piirangud.

Teatud tähtsad asjaolud jõustuvad hetkel, kui tehakse registrikanne: näiteks äriühingu osa- või aktsiakapitali suurendamine jõustub siis, kui see on kantud äriregistrisse, mitte ajal, kui võeti vastu suurendamise otsus või tehti sissemaksed. Sama kehtib näiteks juriidilise isiku asutamise, põhikirja muutmise, ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamise kohta.

Kõiki nimetatud registreid peetakse elektrooniliselt.

Äriregistrit peab Tartu Maakohtu registriosakond Eestis asuvate füüsilisest isikust ettevõtjate ettevõtete ja äriühingute (aktsiaselts, osaühing, täisühing, usaldusühing, tulundusühistu, Euroopa äriühing (*Societas Europaea*), Euroopa ühistu (*Societas Cooperativa Europaea*) ja Euroopa territoriaalne koostöörühmitus) ning välismaa äriühingu filiaalide kohta.

Mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrit peetakse Eestis asuvate mittetulundusühingute ja sihtasutuste kohta (mittetulundusühingute alla kuuluvad ka mittetulunduslikud ühistud, erakonnad, ametiühingud ning kirikud, kogudused, koguduste liidud ja kloostrid). Mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri osaks on ka korteriühistute register ja maaparandusühistute register.

Iga füüsilisest isikust ettevõtja, juriidilise isiku ja välismaa äriühingu filiaali kohta avatakse äriregistris või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris:
registrikaart;
äritoimik (äriregistri puhul) või avalik toimik (mittetulundusühingute, sihtasutuste ja korteriühistute puhul);
registritoimik.

Äri- ja avalik toimik sisaldab dokumente, mille juriidiline isik, füüsilisest isikust ettevõtja või välismaa äriühingu filiaal on registripidajale seaduse kohaselt esitanud, näiteks asutamisleping, põhikiri jm avalikuks säilitamiseks esitatud dokumendid. Registritoimikus hoitakse kohtulahendeid, määruskaebusi, kirjavahetust jm dokumente, mida ei säilitata äri- või avalikus toimikus.

Registrikaardile kantakse juriidilise isiku, füüsilisest isikust ettevõtja ja välismaa äriühingu filiaali kohta:
ärinimi või nimi ja registrikood;
juriidilise isiku, füüsilisest isikust ettevõtja või välismaa äriühingu filiaali elu- või asukoht ja aadress, ettevõtja ja äriühingute puhul ka elektronposti aadress;
füüsilisest isikust ettevõtja andmed, samuti andmed tema ettevõtte tegevuse peatamise, hooajalise või ajutise tegutsemise kohta;
välisriigi äriühingu filiaali puhul register, kus äriühing on registrisse kantud ning registrinumber, kui äriühingu asukohamaa seadusega on ette nähtud registrisse kandmine; millise maa seaduse alusel äriühing asukohamaal tegutseb; äriühingu põhikirja vastuvõtmise aeg ja põhikirja muudatuste tegemine, kui see kantakse äriühingu asukohamaa registrisse;
esindusõiguslike isikute (juhatuse liikmed, täisosanikud, täisühingut juhtimiseks õigustatud osanikud või kolmandad isikud, usaldusosanikud, likvideerijad, pankrotihaldur) andmed, filiaali juhatajate nimed ja isikukoodid (ja esindusõiguse erisused) ning välismaa äriühingu seadusjärgsete esindajate nimed ja isikukoodid ning esindusõiguse tekkimise ja lõppemise aeg; samuti kokkulepped esindusõiguste kohta ning juriidilise isiku juhatuse liikmete ja likvideerijate volitused juriidilise isiku esindamisel;
mittetulundusühingu, sihtasutuse, äriühingu ja välisriigi äriühingu filiaali kontaktisiku nimi või ärinimi, isiku- või registrikood ning ettevõtjale suunatud tahteavalduste ja ettevõtja menetlusdokumentide kättetoimetamise Eesti aadress, samuti kontaktisiku elektronposti aadress;
prokuristi andmed;
ettevõtja, välisriigi äriühingu filiaali õiguslik vorm või ühingu liik;
juriidilise isiku põhikirja kinnitamise aeg;
ühingu osa- või aktsiakapitali rahaline suurus (välisriigi äriühingu filiaali puhul äriühingu osa- või aktsiakapitali suurus, kui see kantakse äriühingu asukohamaa registrisse), usaldusosanike andmed ning nende sissemaksete suurused;
märge osaühingu sissemakseta asutamise kohta;
märge osade registreerimise kohta Eesti väärtpaberite registris või märge aktsiaraamatu pidaja kohta;
märge osa võõrandamise ja pantimise käsutustehingu vorminõudest loobumise kohta;
äriühingu, mittetulundusühingu, sihtasutuse, välisriigi äriühingu, maaparandusühistu majandusaasta algus ja lõpp (välisriigi äriühingu filiaali puhul ka, kas ühing peab majandusaasta aruande avaldama);
seaduses ettenähtud pankrotiandmed ja andmed tagatisvara halduri määramise kohta;
märge ühingu ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamise ning lõpetamise ja kustutamise kohta;
viide kannetele, mille registripidaja on teinud seadusest tulenevalt ettevõtja avalduseta;
likvideeritud juriidilise isiku dokumentide hoidja andmed;
välisriigi äriühingu filiaali puhul register, kus äriühing on registrisse kantud ning registrinumber, kui äriühingu asukohamaa seadusega on ette nähtud registrisse kandmine; millise maa seaduse alusel äriühing asukohamaal tegutseb; äriühingu põhikirja vastuvõtmise aeg ja põhikirja muudatuste tegemine, kui see kantakse äriühingu asukohamaa registrisse;
sihtasutuse eesmärk; juhatuse asukoht, kui see asub välisriigis; asutamisotsuse tegemise aeg; tegutsemistähtaeg, kui sihtasutus on asutatud tähtajaliselt;
maaparandusühistu tegevuspiirkonnas paikneva maaparandussüsteemi kood;

korteriühistu valitseja nimi ja registrikood, märkus laenu võtmise kohta;
mittetulundusühingu tegutsemistähtaeg, kui see on asutatud tähtajaliselt;
kande kuupäev, viited hilisematele kannetele ja muud märkused;
muud seadustega sätestatud andmed.
Registriasjad vaadatakse läbi hagita tsiviilasjadena kirjalikus menetluses. Kandeid nimetatud registritesse tehakse kandeavalduse, kohtulahendi või muul seaduses sätestatud alusel. Kandeavaldus peab olema kas digitaalallkirjastatud või notariaalne.
Äriregistri ning mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri kanded on avalikud. Igaühel on õigus tutvuda registrikaardi andmetega ja äri- või avaliku toimiku dokumentidega ning saada neist ärakirju. Registritoimikuga võib tutvuda pädev riigiasutus, kohus menetluses ja muu isik, kellel on selleks õigustatud huvi.
Äriregistri ning mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri keskandmebaasi haldab Registrite ja Infosüsteemide Keskus. Registrite ja Infosüsteemide Keskus pakub lisaks järgmiseid teenust:

E-äriregister

E-äriregister on maakohtu registriosakonna andmebaasil tuginev teenus, mis kajastab kõigi Eestis registreeritud juriidiliste isikute, füüsilisest isikust ettevõtjate ja välismaa äriühingu filiaalide andmeid reaalajas. E-äriregister võimaldab:
Tutvuda tasuta registrikaardi, üldandmete ja maksuvõla infoga.
Teha päringuid nime, registrikoodi, asukoha, tegevusala jm järgi.
Tasu eest saada majandusaasta aruandeid, põhikirju ja teisi äri- või avaliku toimiku elektroonilisi dokumente, isiku- ja kommertspandiandmeid jne.
Jälgida ettevõtete menetlusinfot ja kandemuudatusi reaalajas.
Tasuta kontrollida Eesti isikute äri- ja ettevõtluskeeldusid.
Tasuta tutvuda erakondade liikmete nimekirjaga.
Visualiseerida erinevate ettevõtete ja isikute omavahelisi seoseid.
Ühtlasi võimaldab e-äriregister isikutel ise kohtu registriosakonnale dokumente esitada. E-äriregistri kaudu saab esitada avaldusi uue ettevõtte registreerimiseks, registriandmete muutmiseks, likvideerimiseks ja registrist kustutamiseks. Samuti on võimalik koostada ja esitada majandusaasta aruandeid. e-äriregistrisse sisenemiseks saavad Eesti (sh e-residendid), Soome, Läti ja Belgia kodanikud kasutada ID-kaardiga autentimise võimalust. Mobiil-IDga on võimalik siseneda eestlastel ja leedu rahvusest kodanikel.
Lisainfot e-äriregistri kohta leiab Registrite ja Infosüsteemide Keskuse veebilehelt.

Euroopa äriregister (EBR)

Euroopa äriregister (EBR) on veebipõhine otsingusüsteem, mis vahendab ametlikku informatsiooni Euroopa ettevõtete kohta. Päringuid saab teha veebilehel.
Kokku on saadaval 17 riigi äriregistri info.
Päringuid saab teha nii ettevõtete kui isikute kohta.
Kättesaadavate andmete nimistu on riigiti erinev.
Registriandmetel on erinevates riikides erinev õiguslik tähendus.
Päringusüsteemi saab kasutada nii eraisik kui ettevõtja.
Teenus on tasuline.

Kas juurdepääs Eesti äriregistrile on tasuta?

Registriandmetega saab tutvuda veebi teel ja notaribüroos.
Juriidilise isiku, füüsilisest isikust ettevõtja ja välismaa äriühingu filiaali otsimise, menetlusteabe või registrikaardi andmetele juurdepääsu eest veebis tasu ei küsita. Tasu maksmisest on vabastatud isik ka enda kohta veebipäringu tegemisel. Kõik muud päringud, sh ajaloolised registrikaardi andmed, juurdepääs majandusaasta aruannetele, põhikirjadele ja muudele dokumentidele on tasulised. Tasuliste andmete eest tasutakse kohe internetipanga ülekandega. Lepingulised kliendid, kellel on õigus kasutada laiendatud otsinguparameetreid, tasuvad igakuiste arvete alusel. Äriregistri arvutiandmete kasutamise tasumäärasid reguleerib Justiitsministri määrus.
Registriandmete ja toimikudokumentidega tutvumine notaribüroos on tasuline. Notari tasud nimetatud andmetega tutvumise eest on sätestatud notari tasu seaduses.

Kuidas teha päringuid Eesti äriregistris?

Äriregistrisse ning mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse saab päringuid teha Registrite ja Infosüsteemide Keskuse veebilehel äriregistri teabesüsteemi kaudu.

Kui usaldusväärsed on registris sisalduvad dokumendid?

Sellel lehel selgitatakse, kuidas on reguleeritud Eestis äriregistri andmetele ja dokumentidele tuginemine.
Äriregistrit peab maakohtu registriosakond. Äriregistrisse kantakse füüsilisest isikust ettevõtjad, välismaa äriühingu filiaalid ja äriühingud (aktsiaselts, osaühing, täisühing, usaldusühing, tulundusühistu, Euroopa äriühing (*Societas Europaea*), Euroopa ühistu (*Societas Cooperativa Europaea*) ja Euroopa territoriaalne koostöörühmitus) Tegemist on tugeva õigusjõuga elektroonilise registriga, mille eesmärk on tagada õiguskindlus. Äriregistrit peetakse eesti keeles.
Äriregistri kanne kehtib kolmanda isiku suhtes õigena, välja arvatud, kui kolmas isik teadis või pidi teadma, et kanne ei ole õige. Kannet ei loeta kehtivaks tehingute suhtes, mis tehakse 15 päeva jooksul pärast kande tegemist, kui kolmas isik tõendab, et ta kande sisu ei teadnud ega pidanudki teadma. Nii saab heauskne kolmas isik kartmatult tugineda registrikannetele, näiteks eeldades lepingu sõlmimisel, et juhatuse liikmena registrisse kantud isikul on ühingu nimel allkirjaõigus.
Mõned õiguslikud asjaolud kehtivad ainult juhul, kui need on kantud registrisse: näiteks võib põhikirjas või juhatuse liikmega sõlmitud lepingus piirata juhatuse liikme allkirjaõigust, aga kolmandate isikute suhtes kehtivad vaid registrisse kantud piirangud.
Teatud tähtsad asjaolud jõustuvad hetkel, kui tehakse registrikanne: näiteks äriühingu osa- või aktsiakapitali suurendamine jõustub siis, kui see on kantud äriregistrisse, mitte ajal, kui võeti vastu suurendamise otsus või tehti sissemaksed. Sama kehtib näiteks juriidilise isiku asutamise, põhikirja muutmise, ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamise kohta.
Iga füüsilisest isikust ettevõtja, juriidilise isiku ja välismaa äriühingu filiaali kohta avatakse äriregistris:
registrikaart;
äritoimik;

registritoimik.
Äritoimik sisaldab dokumente, mille äriühing, füüsilisest isikust ettevõtja või välismaa äriühingu filiaal on registripidajale seaduse kohaselt esitanud, näiteks asutamisleping, põhikiri jm avalikuks säilitamiseks esitatud dokumendid. Registritoimikus hoitakse kohtulahendeid, määruskaebusi, kirjavahetust jm dokumente, mida ei säilitata äritoimikus.
Võõrkeelsed dokumendid esitatakse registripidajale vandetõlgi tehtud eestikeelse tõlkega. Samuti võib dokumendid esitada registripidajale notari tehtud eestikeelse tõlkega, kui notar on koostanud notariaalakti või -märke võõrkeeles tõestamisseaduse § 5 lõike 2 alusel. Eelnevalt kirjeldatud nõuetele mittevastavate osaliselt või täielikult võõrkeelsete dokumentide esitamisel juhindub registripidaja üksnes talle esitatud eestikeelsetest dokumentidest või tekstiosadest. Ettevõtja ja kolmandad isikud ei saa võõrkeelsetele dokumentidele või tekstiosadele tugineda. Ettevõtja ei või tugineda tõlkele, kui see erineb originaaldokumendist. Kolmas isik võib registripidajale esitatud dokumendi tõlkele tugineda, välja arvatud juhul, kui ettevõtja tõendab, et kolmas isik teadis tõlke ebaõigsusest.
Äriregistri kanded on avalikud. Igaühel on õigus tutvuda registrikaardi andmetega ja äritoimiku dokumentidega ning saada neist ärakirju. Registritoimikuga võib tutvuda pädev riigiasutus, kohus menetluses ja muu isik, kellel on selleks õigustatud huvi.
Toimikudokumentidega saab tutvuda ja neist väljatrükke tellida e-äriregistri või notari kaudu.

Eesti äriregistri ajalugu

Eesti äriregistris sisalduvad andmed ulatuvad tagasi 1. septembrini 1995 ning neid ajakohastatakse korrapäraselt.

Seonduvad lingid

Euroopa äriregister
E-äriregister
Registriosakond
Notarid

Viimati uuendatud: 30/08/2021

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.